

Connectie

Sophie Ester &
Carolyn Nicholas

*Not until we are lost
do we begin to understand ourselves*

Henry David Thoreau

Schrijver: Sophie Ester & Carolyn Nicholas
Cover ontwerp: Sophie Ester & Robin Rozema
ISBN: 9789403792569
© Sophie&Carolyn

INTRO

‘Koffie!’

Ik hoor de stem van mijn zogenaamd betere helft Netta richting mijn werkplek komen. Een beetje verbaasd kijk ik op van mijn laptop en zie dat het inderdaad al tien uur is. Tijd voor koffie, ze heeft gelijk.

‘Ik kom eraan,’ roep ik en sla snel het manuscript op waarmee ik aan het werk ben.

‘Caz Vanhoven – werktitel De verloren jaren’.

Ik overschrijf het eerdere bestand en sluit dan de laptop. Een gewoonte die ik heb aangeleerd sinds ik bij Netta woon. Mijn beste kattenmaatje Vlo – overigens zonder vlooien – heeft als gewoonte op mijn laptop te gaan liggen zodra hij de kans krijgt. Lekker warm, daarom doet hij dat, vast en zeker.

Bijzonder onhandig, dan weet ik, door ervaring wijzer geworden. Dat kan verkeerd uitpakken en heel rare teksten opleveren. De andere twee katten die bij ons wonen hebben niet van die rare neigingen. Die liggen dan ook vrijwel nooit bij mij, maar blijven bij Netta in de buurt. Muis en Nanook heten ze. Met springvel, volgens de “wetenschappers” ook wel bekend als de dochters van Netta. Gewoon te dik, is mijn insteek. Verwend, maar beter dat dan verwaarloosd.

Wanneer ik opsta, staat op mijn grote vriend Fred direct op vanuit zijn mand, die in een hoek van mijn werkkamer staat. Hij gaat naast me zitten en wacht op meer actie van mij. Het feit dat de laptop dicht is geklapt zegt hem dat we in actie komen. Fred, een bruine Retriever, volgt me waar ik ga. We zijn verbonden met elkaar, hij en ik. Een band die vanzelf is ontstaan en waar ik heel veel baat bij heb. Volgens mij ben ik overigens niet de enige.

Fred en ik zijn nog niet eens zolang ‘beste vrienden’. We zijn dan ook beiden nog niet zo lang bij Netta.

Wat een geluk dat ze ongeveer twee jaren geleden vond dat ze een maatje in huis kon gebruiken en het dierenasiel in het dorp belde. Daar zat Fred, met zijn kattenfamilie. Ze waren net in het asiel gekomen, nadat hun baasje was overleden. Dat baasje was iemand die bijna iedereen in het dorp goed kende. Meneer Heimholt, zo heette hij, was vroeger leraar Duits op de scholengemeenschap waar bijna alle dorpsgenoten van onze leeftijd naartoe gingen.

Netta wilde alleen een hond als maatje. Maar Fred kon niet weg zonder dat zijn kattenvrienden met hem meegingen. Het asiel was vol, er was eigenlijk geen plek meer voor nog eens vier dieren. Netta kreeg de vraag voorgelegd of ze zolang als opvangadres wilde dienen, tot er een adres voor de vier vrienden was gevonden. Al na een paar dagen was duidelijk dat dat adres er was: ze bleven bij Netta.

Wat een geluk dat ze dat heeft besloten. Zonder Fred hadden Netta en ik elkaar niet ontmoet, dat weet ik wel zeker. Wat was er van mij geworden, vraag ik me nog wel eens af. Een vraag die ook Netta bezighoudt, heeft ze me verteld.

Fred is in Netta's leven gekomen, omdat ze een maatje in het leven zocht. Haar vier kinderen gingen op bijna hetzelfde moment uit huis. Studeren, samenwonen: je kent het. Het werd haar te leeg in huis en dat vond ze verschrikkelijk. Dat ze het dierenasiel belde, was in een opwelling. Dat Fred en de katten mochten blijven was zeer weloverwogen. De dieren gaven haar troost en dat is nog altijd zo. Fred werd Netta's wandelmaatje: een soort van verplichting om iedere dag naar buiten te moeten.

Om zo je hoofd leeg te maken, bezig te zijn met andere dingen dan thuis voor de televisie te zitten en oud te worden zonder dat je het in de gaten hebt.

Onze ontmoeting gebeurde een paar kilometer buiten het dorp, in een klein stadje waar ik desperaat naar woonruimte zocht. Het was vlak bij een camping en daar had ik een tijdelijk onderkomen gevonden. Het huis waarin ik woonde moest worden gesloopt en ik moest eruit.

Samen met een rij burens, die allemaal een andere woning hadden geaccepteerd, die hun door de woningbouwvereniging was aangeboden.

Maar ik had andere wensen. Eisen zelfs. Ik had rust nodig en al wat ze me boden paste niet.

Als voormalig militair, ooit gelegerd in een oorlogsgebied, had ik genoeg aan mijn hoofd om elke dag “figuurlijk” te overleven. De stek waar ik tot dat moment woonde was rustig genoeg om het daar ‘goed te doen’. Ik had demonen die bevochten moesten worden en dat was een dagtaak. Werken ging niet meer doordat ik bij een aanslag betrokken was geweest. Ik werd afgekeurd. Die aanslag heeft veel meer gedaan dan het kamp vernietigen waar ik gelegerd was. Ik was niet in de directe omgeving, maar toch nog dicht genoeg bij om weggeblazen te worden. Daar ben ik niet ongeschonden uitgekomen, zowel lichamelijk als geestelijk niet. Ik verloor meer dan me lief was: mijn kameraden en collega’s, mijn hond Joshua waarmee ik werkte en thuis bleek dat mijn partner er met onze dochter vandoor was gegaan. Omdat ze dacht dat ik radicaliseerde. Een gedachte, die ik haar niet eens kwalijk kan nemen, ware het niet dat de ‘dagboeken’ die ze dacht gevonden te hebben in mijn bureaulade een aantekenblock was met scènes voor een nieuwe thriller. Ik ben namelijk auteur. Was dat toen nog niet, maar de drang tot schrijven was aanwezig. Het werd mijn relatie fataal.

Maar ik dwaal af: de ontmoeting tussen Netta en mij. Die vond dus plaats in een bos vlak bij een camping. Ik wandelde daar, maakte mijn hoofd leeg nadat ik had gezien waar ik kon wonen: een Tiny house op een uithoek van de camping. Het veld waar dat huisje stond was in aanbouw. De huisjes stonden er al, maar er moest nog van alles gedaan worden. Ik mocht voor een aantal weken in zo’n huisje, tot ik iets anders gevonden had. Het was er stil, precies wat ik wilde. Klein, maar van alle gemakken voorzien. En stil... vooral heel stil.

Netta stampte door het bos nadat ze net van een potentiële vrijer een foto had gekregen die niets te raden overliet. Ze was boos, woedend is een betere omschrijving. Maar vooral ook ontzet en verdrietig.

Ik vond haar in tranen op een bankje in het bos, waar ik langs liep op zoek naar de zogenaamde beschaving. Ik was verdwaald in het bos, zij in haar boosheid en woede. We gingen een gesprek aan en er ontstond een band tussen ons. Die begon ook met koffie, overigens.

Ik kijk door de tuindeuren waar mijn bureau voor staat en ik zie dat Netta met het dienblad met de koffie naar ons zitje in de tuin loopt.

Ze ziet dat ik haar zie en ik steek mijn duim op als teken dat ik eraan kom.

‘We kunnen gewoon buiten zitten, zo lekker is het in de zon. Dus kom je buiten?’ vraagt ze door het glas.

Ik knik naar haar en rek me uit voor ik opsta.

Fred blijft bij me zitten tot ik opsta. Hij wil eerst een kriebel, dat weet ik intussen, anders gaat hij me net zolang voor mijn voeten lopen tot hij die kriebel heeft gehad. Even contact maken, even aarden met elkaar. Een soort bevestiging voor hem dat het met mij goed gaat is dit, weet ik nu. Straks loopt hij achter me aan en dan kan Netta, zijn eigenlijke baasje, ook even wat aandacht van hem krijgen, maar uiteindelijk zal hij straks naast mij gaan liggen.

Samen gaan we naar buiten en ik ben zowaar verrast over de temperatuur.

‘Je hebt gelijk: het is heerlijk buiten. Goed idee om hier te gaan zitten,’ complimenteer ik haar.

Ze reikt me de koffie aan en ik zie in haar ogen dat er iets speelt. Ik kijk haar vragend aan, maar ze negeert mijn blik en kijkt naar het logeerhuis dat we in de tuin hebben staan. Thuishaven heet het.

‘Ik heb een plannetje,’ begint ze dan. ‘Je gaat het vast leuk vinden. Of, misschien moet ik het anders formuleren, want leuk is hier misschien niet het goede woord voor. Het is wellicht een slimme set, een idee waarvoor op dit ogenblik plaats en tijd is.’

Ik kijk haar niet-begrijpend aan en kijk nog meer vragend dan ik waarschijnlijk al deed. ‘Ik volg je nog even niet,’ zeg ik en dat doet haar ogen nog meer glimmen van voorpret.

‘Hoe zou je het vinden wanneer er binnenkort weer mensen komen logeren in de Thuishaven?’ vraagt ze me.

‘Ik ben altijd voor,’ zeg ik, zonder dat ik daar verdere info voor nodig heb. Het huis in de tuin, dat ik overigens zelf gebouwd heb, dient tegenwoordig als logeerplek voor gasten.

En in negen van de tien gevallen zijn dat de kinderen. De vier van Netta en mijn eigen dochter Claire. Die – om het ingewikkeld te maken – een relatie heeft met één van Netta's zoons.

‘Welk kind komt logeren?’ vraag ik, maar ze schudt haar hoofd.

‘Nee, die komen niet. Ik denk verder weg. In oostelijke richting.’ Ze blijft geheimzinnig. Maar mijn interesse is ineens omgeslagen naar bezorgdheid, onrust, zeker ook heimwee en niet te vergeten verdriet. Alles, afgetopt met een sprankje blijheid mocht ik het goed hebben.

Verderop is heel veel verder dan Nederland voor ons. Verderop is Australië, Sydney om precies te zijn. Daar woont mijn neef Vincent, die ik een paar maanden geleden voor het laatst gezien heb.

‘Vincent?’ vraag ik en ik voel dat ik zelfs koude handen krijg bij het idee.

‘We hebben een lange brief ontvangen vanuit Sydney,’ zegt Netta dan en ze tilt het dienblad op om er een enveloppe onderweg te halen, die ze me in handen geeft. Ik draai de brief een paar keer rond in mijn handen en trek dan de velletjes met tekst uit de enveloppe en begin te lezen: *‘Dear Netta and Caz,’*

Binnen een paar seconden ben ik terug naar het einde van vorig jaar, toen Netta en ik bij Vincent op bezoek waren. Waar dat gebeurde, wat ik nooit voor mogelijk had gehouden.

HOOFDSTUK 1 TERUG IN HET VERLEDEN

Ik hou van de maand juni! Alles is dan weer in bloei en er is weer kleur in het straatbeeld. Zelfs in onze straat, die er toch allesbehalve aantrekkelijk uitziet. Maar dat kan me vandaag niet deren. Ik heb zojuist boodschappen gedaan op de markt, vanmiddag “mag” ik een sessie doorlopen bij de psycholoog en morgen gaat het gebeuren: dan ga ik naar een concert. In Amsterdam. Op mijn verjaardag ook nog eens. De boodschappen en het bezoek aan de psycholoog zijn houden daarmee verband: zonder die eerste twee zou ik de derde niet aandurven.

In het normale dagelijkse leven ga ik door het leven als Caz, een man als ieder ander. Ik werk thuis, ben auteur en dat doe ik niet onverdienstelijk. Maar op dagen als dit knippert er bij wijze van spreken een flikkerend licht op mijn voorhoofd dat “PTSS” zegt, een zogenaamd cadeautje dat ik heb overgehouden nadat ik uitgezonden was en daar een aanslag overleefde. Ik kan er best goed mee leven, maar stress is niet bevorderlijk. Lawaai evenmin. Naar een concert gaan is dan ook de toppen van de ijsberg opzoeken, maar ik ga het doen. Wat er ook gebeurt. De band die ik ga bezoeken komt vrijwel nooit in Europa en een kaartje is lastig te bemachtigen. Dat ze naar Nederland zouden komen en dat ook nog eens op mijn verjaardag was voor mij als het ware een teken van boven: een kans die ik moest grijpen. Gelukkig was ik snel en dacht ik niet teveel na toen ik de ticket wilde bemachtigen via de website.

Ik heb een kaartje kunnen bemachtigen voor Greencard, een Australische rockband die ik al jaren volg. Ik ben een groot fan. Hou van hun muziek. Maar er is een extra reden: Vincent Jones, Greencards toetsenist, is mijn neef. Jones zoals zijn achternaam nu luidt, dat is niet zijn oorspronkelijke achternaam. Waarom hij zijn achternaam heeft veranderd is een verhaal op zich. Hij heet in het echt Vincent Vanhoven en hij is de zoon van mijn oom John en tante Betty, die vlak na hun trouwdag naar Amerika emigreerden. Over hun leven, of beter gezegd: hun leven als voorbeeld nemend, gaat het boek wat ik aan het schrijven ben.

Vincent en ik kennen elkaar niet. We hebben nog nooit contact met elkaar gehad en dit is mijn kans.

Ik weet dat de band na ieder concert te vinden is bij de merchandise en dat ze soms zelfs handtekeningen uitdelen. Dat zou mijn kans zijn, maar ik houd een slag om de arm wat dat betreft. Mocht het niet lukken, dan ben ik van plan een bericht te sturen naar het management, om zo in contact te komen met hem. Hem op die manier vragen of ook hij het goed vindt dat ik het verhaal van zijn ouders gebruik. Van onze oma heb ik toestemming. Gek idee eigenlijk: die wereldberoemde rockster heeft dezelfde grootmoeder als ik.

Maar goed, eerst maar eens zien dat ik de boodschappen opgeruimd krijg en dan is het tijd om op te frissen en naar de psycholoog te vertrekken.

Wanneer ik mijn voordeur open, zie ik dat er post ligt. Nu ik zie wat er op de mat ligt slaat mijn stemming om. Het is een brief van de woningbouwvereniging, weer één.

Ik kan me niet voorstellen dat ze leuk nieuws hebben. Ik heb immers niet op hun dringende oproep gereageerd me te melden voor de vervangende woonruimte.

Toch moet ik binnen afzienbare tijd uit dit huis. Ik weet sinds een aantal weken dat het straatje waarin ik woon tegen de vlakte gaat. Zodra alles gesloopt is, komt hier een groot theater. De enthousiaste brochure die we allemaal gekregen hebben schreeuwt over een poppodium, bioscoop, theaterzalen en zelfs een café erbij. Heerlijk voor publiek wat van cultuur houdt, maar dat ik daarvoor moet verkassen is een slechte zaak.

Ik laat de brief in eerste instantie liggen. Ruim de boodschappen op in de keuken, ga door naar de badkamer en fris me op. Dan loop ik terug naar mijn woongedeelte en laat me op de bank vallen, om nog even op mijn laptop te surfen om zo mijn twijfel over het vervoer naar de Ziggo Dome te beëindigen: ga

ik met de trein – extra prikkels – of neem ik de auto – extra kosten, want parkeren is daar duur.

De brief in de gang blijft toch aandacht vragen en ik besluit hem toch maar te lezen voor ik naar mijn afspraak vertrek. Wellicht kunnen we daar nog over praten, straks.

Ik scheur de enveloppe open met mijn vinger en gris het velletje papier eruit.

Mijn ogen vliegen over de regels en het is precies wat ik dacht: extra aandacht voor de uiterste datum van vertrek uit mijn huis, een dringende oproep om naar kantoor te komen en vooral mee te helpen met zoeken naar nieuwe woonruimte. Ze voegen een rijtje mogelijkheden toe, verzekeren me dat ik me vooral moet concentreren op de website met daarin woonruimte waar wij, die gedwongen ons huis moeten verlaten, een voorkeurspositie voor hebben.

Ik heb ze allemaal al bekeken. Online. De stress die dat veroorzaakt maakt zelfs nu dat ik die brief op de tafel gooi.

Ik woon hier goed. Ik ben hier gelukkig. Tenminste, voor zover dat mogelijk is. Deze stek, dat is voor mij een vluchtoord geweest. Hiervoor woonde ik in een veel beter, mooier huis. In een nette straat, met burens, met een vriendin en met onze dochter. Huisje, boompje, beestje. Het perfecte plaatje heb ik altijd gedacht. Niets bleek minder waar. Daarom ben ik nu hier, in dit gammele huis. Een plek, waar de doorsnee burger niet wil wonen. Toen ik het aanbod kreeg, was het enige waar ik naar keek de locatie. Een doodlopend steegje, redelijk ver van de beschaving van de stad. Rustig dus. Dat was wat ik nodig had. Ik wist op dat moment nog niet van de plannen die later gemaakt zouden worden. Een jaar nadat ik hier kwam werd bekend gemaakt dat ons straatje weg moest. Nu zijn we op het punt aangekomen dat het huizenblok met de grond gelijk gemaakt moet worden.

Ik woon hier alleen, zonder vriendin, zonder dochter. Ik heb geen idee waar ze zijn. Ze willen niets meer met me te maken hebben, vermoed ik. Waarom dat is weet ik niet. Marjorie en ik, dat was goed.

Dat is altijd mijn overtuiging geweest. Zij was alles wat ik niet was. Rustig, precies, georganiseerd, lief en de ware voor mij.

Toen we onze dochter kregen, mijn lieve Claire, was voor mij het plaatje compleet. Mijn hond Joshua hoorde daar uiteraard ook bij.

Vol vertrouwen in een goede toekomst ging ik de volgende missie aan met Joshua. We stapten samen in het vliegtuig, maar ik kan zonder hem weer thuis. Beschadigd, lichamelijk en geestelijk.

Uitgezonden worden, dat hoorde bij mijn leven als beroepsmilitair.

Samen met Josh was ik actief in het veld, niet op missies waar we direct gevaar liepen, maar het was toch altijd uitkijken. Ik heb me daar nooit daar helemaal gerust gevoeld, dat we veilig waren. Vijf jaar geleden is het nu. Het ene moment was het goed, niets aan de hand en het volgende moment was alles voorbij. Ik zou de post ophalen aan de andere kant van het stadje waar we waren. Veilig genoeg om dat met een fiets te doen, omdat het gebied rondom de basis veilig genoeg zou zijn. Ik hoor het mijn commandant nóg zeggen. Nou, dat is één van de laatste dingen geweest die hij zei. Ik was net een paar honderd meter verderop. Ik stopte, hoorde een paar knalletjes en keek wat er was en daarna ging het ongelooflijk snel. Een ontzettende knal, een drukgolf en mijn licht ging uit. Om daarna verschrikt weer wakker te worden met het besef dat er iets verschrikkelijk mis moest zijn. Wanneer ik eraan terugdenk, zie ik alles nog scherp voor me. Ik voel de pijn, zie het stof, hoor het gegil. Ik weet nog hoe ik wilde opstaan, maar mijn lijf werkte niet mee. Het besef dat binnenkwam, de jongens... Josh... vreemden die op me afkwamen, van alles riepen wat ik niet kon verstaan. Ze keken me aan en ik zag hun verbijstering. Ik was gewond, heel ernstig gewond. Werd aan mijn armen weggetrokken en dat veroorzaakte zoveel stress en pijn dat ik wegzakte. Het ontwaken in een grote tent, met zoveel mensen om me heen deed me realiseren dat het heel erg mis was.

Met een klap kom ik terug in de werkelijkheid wanneer er op mijn ruit wordt geklopt. Ik sta verdwaasd op en loop naar de voordeur, waar ik de buurman van een paar deuren verderop zie staan.

‘Caz, ik weet dat je niet wilt, maar je moet echt een huis kiezen, man. Ook wij gaan weg, we hebben het net besloten. Je kunt hier niet alleen blijven. Kies, nu het nog kan,’ zegt hij. Hij kijkt bezorgd.

‘Gaat het goed?’ vraagt hij en ik schud mijn hoofd. Tegen hem durf ik eerlijk te zijn: hij kent de klappen van de zweep. Hij heeft iets soortgelijks meegemaakt.

‘Je klopte net op tijd. Ik werd weer terug gezogen in het verleden. Door die stomme brief. Het besef dat ik weg moet doet alles weer terugkomen,’ vertel ik eerlijk.

‘Ik kan je niet helpen, daar hebben we het over gehad,’ zegt hij. ‘Niemand kan je vertellen of dat wat jij in je hoofd hebt, waar is.

Dat weet alleen jijzelf en die waarheid zit in je hoofd. Maar zolang die vrouw zich niet laat zien, is er niets dat je kunt bewijzen. Niemand kan je bevestigen wat jij beweert. Daar hebben we het over gehad, Caz. Die vrouw, als ze er al geweest is, heeft dan haar sporen uitgewist. Maar kom bij ons een biertje drinken. Laat me je op andere gedachten brengen.’

Ik sla zijn voorstel af en vertel dat ik een afspraak heb en dat ik die niet kan verzetten. Dat ik naar de psycholoog ga hoeft hij niet te weten.

Dat ik me het bestaan van Marjorie – zo heet mijn vriendin – en Claire in mijn hoofd heb gehaald, maar dat die volgens de personen om mij heen nooit hebben bestaan is iets wat ik wil vergeten voor ik het zelf ga geloven. Dat is iets wat ik straks maar weer ga bespreken.

Hoe kan het dat ik zeker weet dat ze bij me hebben gewoond, maar dat niets daarop wijst?

Het vraagstuk waar ik honderden antwoorden op heb, die stuk voor stuk als trauma en zelfs schizofrene gedachten af worden gedaan. ‘Ik ben toch niet gek,’ heb ik vaak genoeg geschreeuwd. Tot nu toe is daar geen bewijs voor. Ook het tegendeel niet, tot mijn spijt. Wellicht komt de waarheid ooit nog eens naar boven.

De PTSS heeft me stevig in de greep wanneer ik een uurtje later op mijn fiets naar de psycholoog wil gaan, maar er achter kom dat mijn fiets gejat is. Ach, waarom ook niet. Dat kan er vandaag ook nog wel bij.

Wanneer ik een half uur later achterover in de stoel in haar kantoor lig – mijn eigen keuze; ik kan ook gewoon blijven zitten, maar kies ervoor naar het plafond te kijken in plaats van haar in de ogen te moeten kijken – komt het inmiddels haast gewone riedeltje er weer uit: vriendin, huis, stress. Waar doe ik het nog voor?

Ze weet me razendsnel terug in het “gewone” leven te zetten door me vragen te stellen die me doen inzien dat ik me dit allemaal zelf op de hals haal. Wanneer ik meewerk, doe wat er van me gevraagd wordt, is er niets aan de hand. Ik weet heus wel dat ik naar een andere plek moet verhuizen. Ook al zou alles blijven staan, dan was het huis nog niet iets waar ik zou kunnen blijven wonen. Of, beter gezegd, waar ik zou willen blijven wonen. Want wanneer ik eerlijk ben tegen mezelf zie ik heus wel hoe slecht en oncomfortabel het is. Het tocht, het is donker en de buurt is niet veilig. Getuige mijn fiets, die tot gisteravond nog in mijn schuur stond.

Die, blijkt maar weer, zo open te breken is dat was het dan voor mijn bezit. De meubels die ik heb zijn niets meer waard. Het enige waardevolle dat ik heb is mijn laptop en mijn koffiezetapparaat. Voor de rest is het “meuk”.

‘Wat wil je?’ vraag ze.

Ik kan haar direct antwoorden: ik wil rust. Niet de rust van een hutje op de hei of een vrijstaande woning in een rijke buurt, maar zeker niet dat wat me aangeboden wordt door de woningbouw, die me in het midden van de stad willen hebben. Mijn burens snappen daar niets van. Van mijn afwijzende houding dan. Net ook weer, de buurman die me tot verhuizen maande. Zoiets als waar ik nu woon is niet te vinden. Dat snap ik heus wel. Dit wordt niet meer gebouwd en eerlijkheidshalve is dat misschien maar goed ook. Dit buurtje wordt niet voor niets ‘eng en onguur’ genoemd. Niet dat ik daar ooit iets van gemerkt heb, maar ik kan me voorstellen dat je niet bang aangelegd moet zijn om hier te komen. Het is ver van de drukte van de stad, aan een doodlopende weg en het kan hier heel stil zijn. Ik heb aangegeven dat dit is wat ik zoek, maar wat ze me ook aanbieden: niets komt ook maar in de buurt van wat ik zoek. ‘Men’ raadt me aan om in het centrum te gaan wonen. Vlakbij alles wat ik mogelijk nodig heb, heb ik keer op keer gehoord. Goed voor iemand van mijn leeftijd, want dan kom ik onder de mensen. Laat ik dat nu net niet willen...

Wanneer ik dit vertel voel ik dat de psycholoog hier ook over nadenkt. Dit hebben we nog niet besproken. Wil ik hier vandaag over praten? Nee, helemaal niet.

Ik ben eigenlijk wel klaar met deze sessie, ondanks dat het vast nog geen tijd is. Ik voel me in ieder geval nu een stuk beter dan dat ik nog geen uur geleden de deur binnenstapte.

Ze heeft me weer op het juiste pad gekregen, heeft me zelfs aan het denken gezet over alternatieve woonruimte. Niet in een echt huis, maar iets alternatievers. We hebben besproken wat mijn gevoelens daarover zouden zijn. Iets, waar ik straks misschien mee aan het werk kan.

‘Ik ga morgen naar een concert,’ vertel ik haar dan. ‘Daar heb ik goed over nagedacht.’

Ik geef haar gewoon een mededeling; niet de vraag hoe ik het moet aanpakken. Dat heb ik zelf al wel bedacht. Het enige waar ik nog niet over uit ben is het vervoer, hoewel ik, vooral na deze sessie van vandaag wel weet wat slimmer is.

Geen risico nemen door met de trein te gaan, want wie weet valt er een verbinding uit en sta ik halverwege het land op een station en kan niet verder. Dit concert bezoeken kan ik niet op een willekeurige andere dag overdoen, dus het reizen met de trein is misschien wel relaxed, maar te onzeker. Wat er ook gebeurt, dit concert laat ik niet lopen. Evenals mijn ontmoeting met Vincent.

De volgende dag heb ik mijn twijfels. Over alles, eerlijk gezegd. Een jaar ouder zijn levert me in dit geval haast een jaar meer onzekerheid op. Wat is slim en wat niet?

Ik heb gelukkig de tegenwoordigheid van geest en de ervaring met het probleem dat PTSS heet dat ik inmiddels zover ben dat ik zonder hulp van anderen over die drempel kan stappen. Dat ik voor mezelf weet dat ik het moeilijker maak dan dat het is. Ik ga gewoon. Met de auto. Niet te stoppen. High on life, dat wil ik uitstralen en dat gaat me vandaag lukken. Die skills komen me toe op mijn verjaardag. Je wordt maar één keer 57 jaar, dus mag ik vandaag gek doen, zeg ik tegen zichzelf. Dat ik me, nu ik dus die 57 jaar heb aangetikt, nog moet oppeppen om mezelf ervan te overtuigen dat ik iets kan is dan weer iets waar ik mijn hoofd over schud. Maar vooruit, pep ik mezelf op, doe je ding en geniet.

Vooraf zorg ik dat ik iets inde vorm van een lunchpakket bij me heb voor onderweg en een appel en een snack voor de terugweg.

Plus iets te drinken, dat ik nog moet ik nog pakken en ik mag mijn oordopjes zeker niet vergeten.

Wanneer ik ruim twee uur later de auto in de parkeergarage heb staan, ben ik tevreden met mezelf. Ik ben ruim op tijd voor het concert, heb genoeg tijd om van deze parkeergarage naar de Ziggo Dome te lopen, onderweg een bankje of wat dan ook te pakken om iets te eten en dan mezelf in de mensenmassa te storten.

Het is druk wanneer ik eindelijk binnen ben, maar vandaag kan ik dat. Dat is het mantra voor nu. Ik loop naar de plek waar ik wil staan en blijf hier, wat er ook gebeurt. Het voorprogramma is vooral gericht op de jongeren in de zaal. Wanneer ik om me heen kijk, zie ik toch vooral mensen van mijn leeftijd. De vrouw die naast me staat, de mensen voor me: we zijn allemaal ongeveer Gen X.

De jongelui in mijn buurt zullen in de twintig zijn en die gaan los op de beat van de act. Ik dein wel wat mee, maar reserveer mijn energie voor dat waarvoor ik ben gekomen, al duurt het best lang voor ze eindelijk op het podium komen. Maar als het dan zover is, is het alsof er iets magisch gebeurt. Alsof we worden meegezogen in een tijdmachine, want sinds een tijdje heeft Greencard een extra bandlid. Dat is de zanger van de band die voor Greencard kwam. Waar mijn neef ook in speelde. Watership heetten ze toen. In de hoogtijdagen van Watership is er iets gebeurd, waar iedereen kapot van was.

Een aanslag op de band en alleen Vincent overleefde het. De zanger die nu op het podium staat was toen niet meer bij de band. Daar gaan verhalen over in de rondte die ik niet volg. Ik weet alleen dat Joey Donewell, zoals hij heet, eigenlijk *het* geluid van toen was. Samen met de zanger van Greencard klopt het nu. Voor mij is het daarmee klaar. Ik hoef geen verdere uitleg: het is goed zo. Voor mij telt de man achter het keyboard, achter de synthesizers.

Ik word gegrepen door de muziek, zing mee, dans mee en vergeet mezelf en de zorgen die ik in het dagelijks leven meemaak. De pauze is dan ook meer dan welkom. Al heb ik best wel dorst; ik denk er niet aan mijn plek te verlaten.

Ik sta bijna vooraan, wanneer ik nu de zaal verlaat om iets te kopen ben ik hem kwijt. De dame naast me denkt er blijkbaar net zo over, want ook zij blijft met een paar jongelui op haar plek. We luisteren beiden naar de muziek die nu over de luidsprekers schalt. Er wordt populaire muziek gedraaid dat wel enigszins bij dit genre past, maar meer bekend is bij de algemene groep Nederlandse luisteraars. Het is gezellig, dat vooral. Maar Greencard is beter, naar mijn mening.

De tweede helft is haast nog beter dan de eerste helft. Ik hoor ineens dat de leden van een Haagse rockband aanwezig zijn. Een luid gegil van klinkt wanneer de leadzanger van een Nederlandse band op het podium wordt geholpen en samen met de leadzanger van Greencard een van hun hits zingt. Het is een kippenveld-moment en de Nederlandse band vertelt na afloop dat dit een zogenaamde “*payback*” is voor wat er een dag eerder tijdens hun eigen concert gebeurde, terwijl Greencard daarbij aanwezig was.

Wanneer het concert dan uiteindelijk ten einde is heb ik tijd nodig om zogenaamd weer “te landen”. Tot mezelf te komen en te aarden in het hier en nu. Het is tijd om iets te drinken te halen, te zitten en mensen te kijken. Daar neem ik rustig te tijd voor. Hoewel ik lichamelijk behoorlijk moe ben, ben ik vooral blij en opgewonden. Zeker nog niet klaar om naar huis te rijden, grinnik ik in mezelf. Bovendien mag ik van mezelf bij de merchandise kijken: ik ben per slot van rekening jarig. Kan me dat soort buitensporigheden ook best veroorloven, want de royalty’s die ik mag ontvangen zijn lang niet misselijk.

Langzaam loop ik naar de uitgang waar nu een grote menigte rondom een aantal tafeltjes staat. Ik zie dat de bandleden daar zitten, omringd door beveiligers uiteraard. Ze delen handtekeningen uit en maken een praatje. Dat is mijn kans, weet ik. Maar eerst koop ik een T-shirt en een grote koffiemok. Beiden zijn zwart en hebben het witte logo van een boot in een cirkel.

Of het daadwerkelijk een boot is of dat het het Opera House in Sydney is weet ik niet, maar dat maakt me niets uit. Ik heb iets waar een handtekening op kan – toch? - en daarmee een goede reden om bij de rij te gaan staan die er nog staat.

Het wordt al een stuk rustiger en dat is voor mijn gemoedsrust beter. Langzaam wandel ik dan ook naar de tafel en moment later heb ik de grote eer om in gesprek te zijn met Vincent, mijn grote held, mijn neef. Wanneer ik hem de hand schudt zie ik dat Joey, de zanger, begint te glimlachen.

'You look alike,' constateert hij en ik zie het ook. Vincent en ik lijken op elkaar. Niet gek natuurlijk.

Ik knik, stel me voor als Caz, Caz Vanhoven. Vincents ogen lichten op en ik zie hem schrikken. Ik vertel hem snel hoe het in elkaar steekt, dat we neven zijn, wie mijn ouders zijn en dat ik weet over zijn familie. Het raakt hem, dat kan ik zien, maar ik merk ook dat hij geïnteresseerd is.

Terwijl hij af en toe handen schudt en hier een daar een handtekening plaatst, blijft hij het gesprek met mij voeren. Hij vraagt me zelfs naar mijn telefoonnummer, naar wat ik doe en we spreken over het manuscript dat ik nu schrijf.

'I'm so very pleased that we've met,' zegt hij dan oprecht blij en ik kan niet anders dan dat het daar helemaal mee eens te zijn. Ik kan met ook geen beter verjaardagscadeau bedenken dan wat ik nu gekregen heb.

Daarna krijg ik mijn felbegeerde handtekening op mijn T-shirts, met nog veel meer. Vincent en ik spreken af contact te leggen zodra hij weer terug is in Sydney. Ik zou het fijn vinden, maar dat moet ik nog zien gebeuren. Hoe dan ook: mijn dag kan niet meer stuk. Ik zie intussen dat de dame, die naast me stond te zwingen, ook in gesprek is met de bandleden. Ik knipoog naar haar en ze kijkt me blij blozend aan. Volgens mij is haar dag net zo geslaagd als die van mij.

Wanneer ik een uurtje later op de ring van Amsterdam rijd, zing ik hard mee met de muziek die via mijn telefoon klinkt. De glimlach op mijn gezicht is er voorlopig niet meer af te krijgen. De beste verjaardag ooit, kan ik wel zeggen. Dit neemt niemand me meer af.

HOOFDSTUK 2 DE PANIEK VOORBIJ

Nog acht weken voor ik mijn huis definitief uit moet zijn: het staat zwart op wit in de brief die ik in handen heb. Ik leg hem aan de kanten vraag me vertwijfeld af wat te doen. Waar moet ik naartoe? Waar kan ik een nieuw bestaan opbouwen? Het lijkt zo simpel, maar door alle afwijzingen die ik heb gedaan is er zo goed als niets meer voor me mogelijk. Wat ze nu nog aanbieden heeft – en dat is eigenlijk op dit punt nog het enige wat belangrijk is – een dak en vier muren. Maar het is zo niet wat ik wil. Mijn gevoel schreeuwt dat het niet kan, dat ik niet mag toegeven, omdat er geen andere opties meer zijn. Ik moet bij mezelf blijven en niet buigen, omdat ik – in feite – verslagen ben. Door de woningbouwvereniging nog wel. Stom, superstom. Maar moet ik dan ergens naartoe verhuizen waarvan ik bij voorbaat al weet dat ik er ongelukkig zal worden? Nee, hoe dan ook niet. Ik ben niet zover gekomen in mijn leven dat dit de laatste strohalm is. Ik slaap nog niet onder een brug – vooralsnog niet – en ik heb nog acht weken de tijd. Ik heb weliswaar te lang gewacht en, concluderend weet ik een ding zeker: ja, *uiteraard* ben ik stom geweest. Hoe langer ik nu nog wacht, hoe minder kans ik heb.

Ik ben *nét* wakker, heb zelfs op de bank geslapen, omdat het boven te warm was, maar ik wil eerst die laptop openen, na dit bericht dat ik op mijn telefoon heb gelezen. Dus doe ik mijn laptop open en bekijk wat er nu in de aanbieding is bij de diverse aanbieders. Iedere dag zie ik ze voorbijkomen: de woningen die ze hebben en die ze niet aan mij kwijt zullen raken. Maar stel je voor dat er iets nieuws bij zit. Ik *moet* wel kijken. Stel je voor dat...

De gedachte aan een koopwoning kruipt weer naar boven, vraagt aandacht om net zo snel weer door mij teniet gedaan te worden. Met deze huidige woningnood is een koopwoning dan misschien een optie, maar ik ben niet gek om een vermogen te bepalen voor iets waar ik niet achter sta. Wat ik kan betalen wil ik hoe dan ook niet en wat ik wil is onbereikbaar. Vooral hier, waar ik nu woon. In dit gedeelte van het land gaan de huizen als warme broodjes over de toonbank en daarom kunnen ze ervoor vragen wat ze willen. Maar daar werk ik niet aan mee. Einde oefening.

Misschien kan ik het wel betalen, maar ik ga toch echt niet zoveel geld neerleggen voor een hoop stenen. Kopen is ook geen optie voor me. Ik heb niet genoeg geld om de absurde prijzen te betalen die gevraagd worden, om daar wellicht ook nog ver boven te gaan om überhaupt een kans te maken. Bovendien is wat ik wel wil volkomen onbetaalbaar voor me. Zelfs niet haalbaar met een bestseller op mijn naam, is mijn overtuiging.

Hoofd erbij houden, niet afdwalen... spreek ik mezelf toe, terwijl ik me van de te lage bank laat rollen en moeizaam overeind kom. Ik loop naar mijn keukentje voor een kom bruin goud.

Terwijl ik wacht tot mijn wondermachine het gouden vocht heeft geproduceerd, draai ik me om en met mijn rug naar het aanrecht kijk ik rond in de kleine keuken en zie zelf wat een afgedankte spullen hier staan. Hier staat niets wat ik mee zou willen nemen, mocht ik ooit een andere stek vinden om te wonen. Nou, een paar dingen. Alles zou zonder moeite in mijn auto passen en dan zou ik nog ruimte over hebben. Mijn koffiemachine gaat mee, *no matter what*. De rest gaat naar de stort.

Mijn laptop mag mee, samen met mijn gitaar en wat kleding en andere persoonlijke spullen. Plus een heel belangrijke doos, die ik sinds een paar weken in mijn bezit heb. Eigenlijk, wanneer ik er goed over nadenk, is de inhoud qua materiaal niets waard, maar emotioneel is het meer waard dan alles hier om me heen. Inclusief mijn koffiemachine én mijn laptop. Als ik dan toch opnieuw moet beginnen, gun ik me ook de luxe van nieuwe(re) spullen. De “krijgertjes” van weleer hebben hun beste tijd gehad en zijn zelfs niet meer goed genoeg voor de kringloop. Voor mijn manier van leven is het geen probleem, maar ik stel dan ook geen hoge eisen. Punt 1 van mijn lijst is dat het uitzicht vanaf de plek waar ik woon goed moet zijn. Geen andere huizen tegenover me, maar ik moet de verte in kunnen kijken. Het liefst op een plek waar verder niemand in de buurt woont. Onmogelijk dus. Ik wil ongehinderd buiten kunnen zitten, zonder schreeuwende kinderen of druk verkeer om me heen.

Het moet een plek zijn waarvan ik weet dat ik niet bang hoeft te zijn voor scheurende muren of een lekkend dak. Een stabiele plek.

Hoe moeilijk kan het zijn. Maar ik weet zelf dat mijn eigen eisen – nee, ik moet intussen wensen noemen - niet realistisch zijn.

Maar november staat voor de deur en voor ik het weet zijn die acht weken voorbij. En dat, terwijl het nu nog prachtig weer is, het zomerseizoen zijn laatste weken ingaat en het naseizoen voor de vakantiegangers voor de deur staat. Ik heb van de buurkinderen – voor hun ouders vorige week ook hun voordeur voorgoed sloten – gehoord dat ze over een paar weken lekker dicht bij hun nieuwe school wonen. Niet meer 's winters een stuk in de kou fietsen om op tijd te komen. Maar daaraan denken is nu vreemd: het is heerlijk zomerweer. Ik heb net nog een paar auto's met caravans echter zien rijden.

Hé... wacht eens even... een caravan? Kan ik daarin werken? Leven?

Ik zie direct beelden van de Costa's in Spanje, van campings aan zee. Een heerlijk idee, maar niet voor mij. Voor een paar weken is het idee leuk, maar niet voor vast. Emigreren, dat is iets waar ik best zo nu en dan in gedachten mee bezig ben. Vooral na de laatste keer dat ik bij de psycholoog was en ze me op het pad van "iets anders" zette.

Wellicht ook, omdat het verhaal dat ik aan het schrijven ben, over emigratie gaat. Daardoor kwam dat direct bovenaan mijn ideeën lijstje. Om er net zo snel weer afgehaald te worden.

Stel dat, dan zou ik immers niet de eerste zijn in onze familie. Maar de wetenschap die ik heb, over het leven van oom John en tante Betty, in mijn verhaal Jan en Alie Peterson – Ally zoals ik hen in het verhaal noemen – houdt me tegen. Wat hebben die mensen het moeilijk gehad. Het zal nu heus gemakkelijker gaan, maar er is meer dat me tegenhoudt weg te gaan. Noem het mijn verantwoordelijkheidsgevoel dat me in de greep heeft.

Emigreren naar een plek die ik zelf uit zou mogen kiezen: prima. Schrijven kan ik overal. Lang leve het internet dat ik kan gebruiken om te communiceren met uitgevers of wie dan ook en om mijn manuscripten te versturen.

De plek waar ik waarschijnlijk naar toe zou gaan – ik heb daar uiteraard alleen maar vluchtig over nagedacht en weet totaal niet of zoiets überhaupt mogelijk is – heb ik al vaak opgezocht op mijn laptop. Maar weggaan van hier is ook weggaan van het heel kleine beetje familie dat ik hier nog heb en dat houdt me in dit land. Onze familie was al niet groot en we zijn nog maar met een paar familieleden over. Ik weet nog goed dat mijn opa en oma – van mijn vaderkant – te maken kregen met het emigreren van hun zoon, mijn oom John en zijn vrouw, mijn tante Betty. Zij emigreerden naar Amerika in de jaren 50. Ik heb ze alleen op foto's gezien, net als mijn neefjes en mijn nichtje. Van dat gezin is alleen hun zoon Vincent nog in leven. Verder heb ik geen familie meer van mijn moederskant en van mijn vaderkant heb ik alleen nog een tante en haar dochter. Tante Lida en Bernice.

Tante Lida is de weduwe van oom Ben, de derde broer uit het gezin. Mijn vader, hij heette Nicolas, was de middelste zoon uit het gezin waar hij opgroeide. Bernice en ik zijn beiden enig kind. Vincent had wél broers en een zusje; wat waren we daar jaloers op. Bernice is een leuke meid. Ze ondersteunt haar inmiddels hoogbejaarde moeder waar ze kan. Tot voor kort leefde ook mijn moeder nog en die twee oudjes konden het goed met elkaar vinden. Maar nu mijn moeder is overleden voel ik me extra betrokken bij mijn tante. Ik probeer regelmatig bij haar op bezoek te gaan.

Bernice was er ook altijd voor mij als het ging om de zorg voor mijn moeder. We voelen ons verbonden met elkaar, vooral wanneer het om dat oudje gaat. Tante Lida woont in een verzorgingshuis en ze heeft het daar maar matig naar haar zin. Ze voelt zich daar iets 'verloren', als ik za altijd omringt door andere mensen, met wie ze koffie drinkt of spelletjes speelt.

Bernice heeft niet de mogelijkheid haar moeder bij zich in huis te laten wonen en ik kan wat dat betreft al helemaal niets betekenen. We zorgen beiden dat ze niets tekortkomt en komen regelmatig met een bloemetje of iets lekkers van de markt of de bakker bij haar. Dat is het enige wat we nog kunnen doen. Daarom is weggaan uit Nederland voor mijn geen optie. Niet op dit moment in ieder geval. Ik wil niet eens naar een andere kant van het land, want dan zou Bernice er helemaal alleen voor staan voor wat betreft de extra zorg en aandacht voor haar moeder.

Ik zet een alarm op mijn telefoon met de notitie dat ik tante Lida moet bellen om een afspraak te maken om haar te bezoeken. Het liefst samen met Bernice, want ik heb de beide dames iets te vertellen.

Tijdens het bezoek, dat ik haar een paar weken geleden heb gebracht, had ze iets heel bijzonders voor me. Ik vertelde haar over het concert waar ik naartoe was geweest.

‘Met Vincent, onze Vincent,’ vertelde ik haar. ‘Hij is heel erg beroemd, tante. En hij lijkt op mij. Ik heb hem verteld over het boek en hij was erg enthousiast. Hij wil graag dat ik hem op de hoogte houd over het verloop van het schrijffproces en hij wilde me wel helpen met informatie.’

‘Je hebt Vincent gesproken?’ vroeg ze verbaasd. ‘Nee maar... wie had dat gedacht?’

Daarna bleef het een tijdje stil en ik kon zien dat ze in gedachten verdiept was. Daarna stond ze op en schuifelde ze met haar rollator naar de grote broodkast, die in haar appartement stond. Ze rommelde onderin en haalde een deel van de kast leeg, om er daarna een grote doos uit te halen en een boek met foto’s.

‘Hier, neem jij dit dan maar mee. Als Vincent je wil helpen, dan is het goed dat je dit ook hebt. Lees het goed door, Caz. Lees het en probeer je te verplaatsen in hun leven,’ zei ze en overhandigde me de doos, waar een groot lint omheen geknoopt zat.

‘Dat album, dat zijn de foto’s die onze moeder van Vincents ouders heeft gekregen. Een enkel kiekje kregen ze af en toe toegestuurd. Die heeft onze moeder in een album geplakt en die heb ik van haar gekregen. Een herinnering aan het gezin zoals we dat vroeger hadden, er is zelfs een foto van toen het hele gezin nog compleet was, hier in Nederland. Ik bedoel je oma en opa en je vader en zijn broers.

Betty, Alie en ik staan er ook bij, want we hadden allemaal verkering. Later kreeg je oma foto’s van het gezin van John en Betty. Vincent staat er ook op, misschien kun je zien of er ook al een gelijkenis was toen jullie nog klein waren.’

Nadat ik thuis kwam heb ik alles bekeken. Tante Lida wilde niet dat ik dat in haar bijzijn deed, omdat het haar teveel aan zou grijpen.

Ook al is het al zo lang geleden dat alles gebeurde rondom het gezin waarin Vincent opgroeide: het raakt haar nog steeds erg.

Ik heb de doos geopend en hield mijn adem haast in toen ik die stapels brieven zag uit het buitenland. Op heel dun papier, want dat was immers goedkoper om te versturen. Luchtpost, staat overal op.

Op elke enveloppe staat met potlood een datum geschreven en ik kan zien dat het de hele periode betreft tussen het vertrek naar Amerika en die fatale dag toen alles ten einde kwam.

Het lezen van de brieven voelde tijdens de eerste exemplaren alsof ik stiekem in het leven van een ander stapte. Ik las brieven die niet voor mij bedoeld waren, maar die me toch toevertrouwd waren door de langst levende van hun generatie. Tante Lida heeft me verzocht alles goed te lezen en ik begin te beseffen wat ze daarmee bedoelt. Tussen de regels door lees ik dingen die niet als woorden in de brieven staan. Ik lees en zie wat er toen gebeurd moet zijn, alsof het een film is die zich in mijn hoofd afspeelt. De brieven die met een zekere regelmaat naar Nederland gestuurd werden vertellen de verhalen zoals zowel tante Betty als oom John het ervaren hebben. Tante Betty schreef twee kantjes en oom John deed dat vervolgens ook. De stukken van oom John zitten vol bravoure, die van tante Betty lijken me meer op over hoe het daadwerkelijk geweest moet zijn.

Ik heb dit verwerkt in het boek wat ik aan schrijven ben en dat ik "*Grenspost Ellis Island*" heb genoemd. Mijn hoofdpersonen hebben het, net als de echte personages die ik hiervoor in gedachten houd, niet eenvoudig. Het stuk dat ik net beschreven heb is het stuk waarover ik met tante Lida in gesprek wil. Er wordt in de brieven verteld over een trip die mijn oom mocht doen voor het bedrijf waarvoor hij werkte en ik wil van tante Lida weten of mijn opa en oma daar ooit over hebben gesproken. Wat hij beschrijft over die trip is anders dan wat mijn gevoel erover zegt.

Maar ik moet eerst meer duidelijkheid hebben voor ik dit in mijn manuscript kan invoegen. Dat komt nog wel.

Eerst moet ik verder met wat op dit ogenblik het allerbelangrijkste is in mijn hele bestaan: ik moet woonruimte vinden. Snel ook. Want anders sta ik op straat, met de doos met brieven, mijn koffiemachine en de laptop.

Ik kan niet in mijn auto gaan leven, met de koudere periode die eraan zit te komen.

Zou een caravan iets voor mij zijn? Zou ik me kunnen redden in zo'n kleine ruimte? Voor ik het idee een voorzichtige plaats in mijn mogelijkheden-lijst geef stel ik mezelf duidelijke voorwaarden. Er moet hoe dan ook verwarming in zitten om de winter door te kunnen komen. Ik kan niet in de kou werken. Het moet op mijn lengte berekend zijn, ik moet kunnen koken en douchen en ik wil absoluut niet met een toiletrol naar een toiletgebouw moeten lopen. Daarbij vraag ik me af waar je tegenwoordig nog in een caravan kunt verblijven op een park of een camping. Permanente bewoning is niet meer toegestaan, woningnood of niet.

Wanneer ik zoek op campings in de buurt wordt me al snel duidelijk dat het aanbod enorm is en dat ik mijn zoekopdracht danig moet aanpassen om iets geschikts in de buurt te vinden. Met behulp van een kaartje om de locatie op te zoeken kom ik op twee mogelijkheden. Optie 1 wordt direct na mijn vraag van de tafel geveegd. Permanente bewoning is niet mogelijk en andere mogelijkheden zijn er niet. Klaar. Einde oefening.

Wanneer ik de andere mogelijkheid probeer, word ik direct vriendelijk te woord gestaan. 'Goedemiddag, Camping Dennenrank, met Floor. Waarmee kan ik u van dienst zijn?' hoor ik.

Ik stel me voor en begin voorzichtig met mijn verhaal. Dat ik een misschien aparte vraag heb en dan vertel ik wat mijn situatie is.

'Echt tijdelijk, dat meen ik. Voor hooguit een paar weken, misschien drie maanden op z'n langst. Ik heb een plek nodig om te werken, met een dak en verwarming. Wanneer ik dat heb, kan ik verder werken aan mijn boek.' Ik vertel haar dat ik mijn kost verdien met schrijven, dat ik een gepubliceerd auteur ben. Ik voel zelf dat met ieder woord dat ik zeg mijn kansen minder lijken te worden. Ik hoor zelf hoe wanhopig ik klink en ik denk dat ook zij dat hoort. Maar in plaats van direct afgewezen te worden vraag ze me of ik even kan wachten, omdat ze iets wil overleggen met de campingbaas. Ik ben opgelucht dat ze me niet direct heeft afgepoeierd.

Na even in de wacht gestaan te hebben, hoor ik Floor zeggen dat ze me geen plek op de camping mogen aanbieden om voor vast te komen wonen, maar dat er misschien wel een andere mogelijkheid is die ze me wél tijdelijk zouden kunnen bieden. Of dat voor mij een optie zou kunnen zijn?

Ik hap naar adem en bedenk me geen moment en stem direct toe door te vragen wanneer ik kan komen.

Floor geeft aan dat ik zelfs straks kan komen voor een gesprek. Ik mag naar de receptie van de camping komen en dan helpt ze me verder, belooft ze. We spreken een tijd af en meer dan opgelucht beëindig ik het gesprek.

‘Ik verheug me nergens op,’ zeg ik hardop in het niets en ik voel een vreemd, maar niet vervelend gevoel in mijn buik. Opwinding, dat is het. Ik heb nu koffie nodig, om even tot rust te komen en ik loop naar de keuken om een kop te tappen. Terwijl de bonen worden gemalen, zoek ik de papieren op die ik misschien nodig heb. Alles wat maar enigszins van pas kan komen in de zoektocht naar een woning ligt in een stellingkast in mijn woonkamertje en ik heb dan ook snel de hele stapel te pakken die ik mee wil nemen. Het zijn mijn inschrijfpapieren van de woningbouwvereniging, maar ook brieven van makelaars die ik heb aangeschreven in deze bijna zinloze zoektocht. Alles om maar te laten zien dat ik echt niets anders meer kan verzinnen dan tijdelijk op een camping te verblijven.

Ik pak ook de map met krantenartikelen erbij over de prijzen die ik gewonnen heb met mijn boeken, de bijbehorende boeken met een visitekaartje met al mijn gegevens erop. Ik drink zo rustig mogelijk mijn koffie op en fris me daarna op. Ik kleed me om, maak mijn haren los, schudt ze even uit en bindt ze dan weer vast in een soort van knot.

Onderweg in de auto voelt het net alsof ik naar een sollicitatiegebrek ga. Ik ben zowaar zenuwachtig. Gelukkig ben ik niet op zoek naar werk. Wat een luxe dat ik daar niet meer naar om hoeft te kijken: van het geld dat ik verdien als auteur kan ik leven. Goed ook. Ik werk er dan hard genoeg voor met in ieder geval ieder jaar een nieuw boek. Het is iedere keer weer net zo spannend als de eerste keer dat ik een boek naar mijn uitgever Edgar stuurde. Maar nu weet ik dat wat ik instuur zeker wordt uitgeven. Ik heb voetstappen gezet in de boekenwereld.

Ik heb geluk gehad dat ik goede aanbevelingen kreeg, heb misschien zelfs mijn naam wel mee, maar alles wat ik schrijf, schrijf ik. Ik gebruik geen kunstmatige intelligentie om teksten te produceren. Alles wat ik schrijf bedenkt ik zelf en komt uit mijn eigen brein. Nee, gewoon elke dag achter de laptop en elke letter komt uit mijn brein en gaat via mijn eigen vingers naar het document dat ik maak.

Het is niet echt ver rijden naar de camping en ongeveer dertig minuten later kom ik bij de oprijlaan aan die naar de camping gaat. Ik rijd net zover door als mogelijk is en parkeer mijn auto naast het gebouwtje waarvan ik denk dat het de receptie is. Alles is nog redelijk groen en het ziet er netjes uit. Mijn eerste indruk is dan ook positief. Waarop ik acuut in de lach schiet: want wat maakt het uit of het positief is of niet. Als ik maar iets krijg om in te verblijven, zo simpel is het. Ik moet dankbaar zijn voor elke mogelijkheid die me geboden wordt. Ik mag niet te veel hooi op mijn vork hebben. De woorden “te veel” mag ik zelfs niet meer gebruiken. Die luxe heb ik gehad en weggeschoven. Ik moet onderdak hebben en hopelijk is dat hier mogelijk.

Ik stap uit mijn auto en pak mijn jas van de achterbank. Gewoon voor het geval dat we de camping op zouden gaan. Of het zover komt: ik heb geen idee. Wel de sterke wens om in ieder geval iets te zien wat een optie zou kunnen zijn. Kom ik vandaag verder dan het kantoor? Ik durf er niet eens aan te denken. Ik pak onzeker de papieren van de achterbank en sluit de auto af.

Eenmaal binnen zie ik een jonge meid: waarschijnlijk is dat Floor. Ze steekt haar hand naar me op, wijst naar de headset die ze opheeft en ik hoor dat ze telefonisch in gesprek is. Ik stap iets naar achteren en wacht tot ze klaar is.

‘U moet meneer Vanhoven zijn,’ begint ze vriendelijk. Ik heb mijn vader al een berichtje gestuurd. Hij zal er zo wel aankomen. Ik ben Floor,’ stelt ze zichzelf voor. ‘Koffie?’

Ik snak naar iets om mijn droge keel weer op gang te krijgen en neem het aanbod graag aan.

Daarna laat ik me, met de kop koffie in mijn ene hand en de papieren in mijn andere hand voorzichtig op een van de banken zakken die uitnodigend staan te wachten. Ik leg de papieren naast me neer en wacht wat er gaat gebeuren. Ik kijk rond en zie een mooi gevulde boekenkast bij het zitje staan. Vanwaar ik zit kan ik de titels lezen en ondanks dat het een allegaartje van diverse genres is, zie ik toch mijn grote schik dat zelf mijn titels erbij staan. Dat zet een glimlach op mijn gezicht die er ook even niet meer af wil. Terwijl ik tevreden over dit eerste resultaat – je gaat rare dingen bedenken om jezelf moed in te spreken, dus dat die titels er staan, is voor mij een prachtige opening om niet alleen “als boek” de camping op te komen, maar ook als persoon – een slok van mijn koffie neem, hoor ik iemand mijn kant op komen. Hij stelt zich voor als Arthur Finstra. Ik mag hem Tuur noemen.

Tuur vertelt me dat hij de beheerder van de camping is, samen met zijn dochter.

We komen gemakkelijk in gesprek en hij vertelt hoe hij op de camping is gekomen. Net als ik was hij schrijver, maar hij woonde in Amsterdam en had slechts een klein kamertje tot zijn beschikking om te werken. In een druk woongebied, zonder de mogelijkheid zich af te kunnen zonderen.

‘Daarom heb ik een mogelijkheid gezocht om rustig te kunnen schrijven, zonder gestoord te worden. Die vond ik hier. En ik hoorde van Floor dat jij met hetzelfde probleem zit?’ vraagt hij.

Ik leg kort en bondig, maar ook zonder iets achterwege te laten uit wat er speelt. De overspannen woningmarkt, mijn wellicht te zware eisen en het feit dat ik niet serieus genoeg ben gaan zoeken. Dat ik van alles aangeboden krijg, maar dat het niet aan mijn zogenaamde eisenpakket voldoet. Ik wil niet in de drukte van de stad wonen: ik heb rust nodig. Tuur knikt en ik zie zowaar een voorzichtige grijns op zijn gezicht verschijnen. Of verbeeld ik me dat maar?

‘Als je met me meekomt, weet ik misschien wel iets waar je voorlopig even mee uit de voeten kunt,’ zegt Arthur en ik sta verstelt. Geen moeilijk gedoe met regelgeving, wachtlijsten, verwachtingen en eisen, maar gewoon direct een mogelijke optie.

‘Wat fijn dat u me wilt redden, meneer Finstra,’ flap ik eruit en ik vervloek mezelf, omdat ik deze loslippigheid alles te niet kan doen voor ik ook maar weet wat hij in gedachten heeft.

‘Zeg maar gewoon Tuur hoor. Floor zei dat je gepubliceerd auteur bent ... Vind je het een probleem als ik gewoon je en jij zeg?’ vraagt Tuur en ik geef aan dat het geen probleem is. Maar mijn nieuwsgierigheid is nu gewekt.

‘Ik heb hier op de camping een chalet. Maar we hebben ook een woning in het dorp, Floor en ik. Floor woont daar en ik ben eigenlijk voor het grootste deel van de week hier op de camping. De camping is officieel van Henk en Marie, twee schatten van mensen, maar die kunnen dit gezien hun leeftijd niet meer doen. Toen ik nog alleen hier was om te schrijven, vroeg Henk me van tijd tot tijd of ik hem wilde helpen met de klussen op de camping. Naar mate we verder gingen in de tijd nam ik steeds meer over en toen heeft Marie me gevraagd of het misschien een idee was dat ik de camping zou gaan runnen. Henk is dementerend en niet meer in staat mee te werken. Ze wonen hier beiden nog, in het huis hierachter op de camping.’

Hij vertelt verder, over zijn eigen schrijfwerk, over de rust die hij heeft gevonden in zijn chalet. En dat hij zich heel goed kan indenken dat ik dat nodig heb. Tussen neus en lippen door geeft hij aan dat het ongetwijfeld goed gaat komen, dat ik me geen zorgen hoeft te maken wat hem betreft.

‘Wil je nog iets drinken?’ vraagt hij dan. ‘Koffie? Een biertje?’

Ik ben zo overdonderd door deze verklaring en de mogelijkheid die me daadwerkelijk geboden wordt dat ik er niets zinnigs meer uit kan krijgen en slechts een vreemd geluid maak.

Wanneer Tuur dat ook als “koffie” heeft geïnterpreteerd en een verse kop voor me neerzet kan ik mijn nieuwsgierigheid niet langer voor je houden.

‘Maar wat heb je voor me bedacht dan?’ wil ik weten en mijn stem klinkt door de emoties die door me heen razen vreemd.

‘Wat zijn je wooneisen?’ wil hij weten. ‘Groot? Klein? Basic of meer luxe?’

‘Ik ben in principe overal tevreden mee,’ antwoord ik direct, voor hij zich bedenkt. ‘Het is voor een paar maanden. Dan zie ik wel verder. Als ik de winter maar droog en warm genoeg door kan komen.’

Ik som op wat ik mee ga nemen: wat kleding, mijn laptop en koffiezetapparaat en misschien een paar persoonlijke spulletjes.’

Tuur knikt nu. ‘Ik ga ervan uit dat je zo rustig mogelijk wilt zitten. Net als dat je nu doet? Dan heb ik misschien wel iets voor je.’

Zonder twijfel ga ik voor rust. Daar ben ik maanden naar opzoek geweest. ‘Zodat ik kan schrijven zonder dat ik gestoord word,’ verklaar ik en leg uit waarom geen van de objecten die me aangeboden werden geschikt is was.

‘Midden in het stadscentrum. Mijn burens zijn lyrisch en die gaan bijna allemaal in een appartementencomplex wonen waar ineens veel woningen vrij zijn gekomen door nieuwbouw. Een stoort stuivertje wisselen is dat geweest, heb ik horen vertellen. Doorschuiven van woningzoekenden van de woningbouwvereniging. Volgens mijn buurman is het helemaal te gek, maar ik zou er niet tegen kunnen. Veel te veel gedoe om me heen ... de weekmarkt, kroegjes en cafés met terrassen ervoor. Ik word al eng bij het idee. Midden in de nacht wakker worden van harde geluiden is wel het minste waar ik op zit te wachten.’

‘Ik snap helemaal wat je bedoelt,’ grinnikt Tuur. ‘Daarom zit ik nu niet in Amsterdam achter mijn laptop te werken’

Hij kijkt uit het raam naar buiten. ‘Als je meeloopt laat ik je meteen zien wat ik in gedachten heb voor je. Als het je tenminste iets lijkt op de camping?’

Ik grijns alleen en niet veel later lopen we naar de plek waar ik dus – zeer waarschijnlijk – de komende tijd ga wonen. Het is een stukje lopen, maar zodra we een bruggetje over zijn zie ik wat Tuur in gedachten heeft. Ik zie een soort dorpje voor me, het heeft zelfs iets sprookjesachtigs, ook al is het nog voor een deel in aanbouw. Acht Tiny Houses naast elkaar in bij elkaar passende kleuren, maar elk huisje is net iets anders van kleur. Het lijkt erop dat het bijna klaar is, want nog niet alles is opgeruimd en nog iets overal is een straatje gemaakt naar het huisje

. De meeste tuintjes zijn nog kaal en het is duidelijk nog niet overal helemaal klaar voor de verhuur.

‘Dit veld hebben we vorig jaar klaar gemaakt voor de verhuur van deze huisjes, die we nu aan het plaatsen zijn.’

Ze komen uit Elburg, stuk voor stuk zijn me met de hand gemaakt en vervolgens naar onze camping vervoerd. Het is een klein bedrijf dus niet alles wordt tegelijkertijd geleverd. Zodra we een levering krijgen, gaan we verder, maar dat houdt ook in dat niet alle borders en vlonderterrasjes klaar zijn. Daar hebben we mee gewacht tot alle huisjes staan en daar gaat onze ploeg vanaf volgende week mee aan het werk. Een beetje reuring, maar dat zal best meevallen. Ze werken tot een uur of 5 en daarna is het stil tot de volgende ochtend. Dit zou dus jouw plek kunnen zijn als je geen bezwaar hebt tegen wat werkende mensen overdag.

Hij pakt de sleutels uit zijn broekzak en samen lopen we naar het eerste huisje aan de linkerkant, aan de rand van het veld. Hij kan me dit blijkbaar als onderdak bieden. Mijn brein werkt op topsnelheid en ik moet kort verwerken wat ik zie en hoe dit moet gaan werken.

Het huisje staat aan het einde van de rij, het verst weg van de andere bebouwing die er al heeft plaatsgevonden. Ik denk dat de camping hier ook eindigt: dit is voor mijn gevoel het uiterste plekje van dit veldje. Het uitzicht is grandioos nu het mais is geoogst.

‘Hier hoor je in de winter echt zo goed als niets. Hier lopen nog reeën over de weilanden, konijnen over de velden en misschien zie je zelfs ooit eens een vos of een wolf. Maar die maken geen lawaai,’ grapt Tuur.

Hij opent de deur en laat mij als eerste naar binnen gaan en blijft zelf in de deuropening staan.

In de eerste instantie schrik ik hoe klein het is. Een Tiny House is klein en daar is hier niets aan gelogen. Maar is het té klein? Nee, waarschijnlijk niet, vermoed ik, wanneer ik een paar keer diep ademhaal en probeer rustiger te worden. Ik loop verder naar binnen en kijk rond.

‘Hoe zit het met de voorzieningen? Gas, water en elektra?’ wil ik weten.

‘Je hebt elektra en warm water. Koken doe je op inductie,’ vertelt Tuur. Vanzelfsprekend is er verwarming in het huisje en heb je vrij gebruik van alles wat erin zit. Je zult alleen zelf handdoeken en lakens mee moeten nemen. Dat leveren we alleen tegen betaling bij de officiële verhuur in het campingseizoen.’

Ik knik. Dat begrijp ik ten volste. Het is ook wel fijn om iets vertrouwds te hebben, weet ik. Een was draaien kan ik wellicht bij een tankstation, waar ze van die grote wasmachines hebben.

Tuur laat me nog even in het huisje ‘wennen’ en gaat kijken hoe het met de andere huisjes is.

‘Denk er maar even over na. Ik kom zo terug en dan laat je me maar weten of het wat is. Je mag wat mij betreft zo’n drie maanden in een huisje blijven en dan moet je voor die laatste weken tot het Pasen is weer vertrekken naar een andere plek. Maar we hebben dan wel iets voor je beschikbaar op een andere plek op de camping, dat komt wel goed’ belooft hij.

Ik ga rustig op het bankje zitten dat er is en leun achterover. In gedachten plaats ik het weinige dat ik heb ik dit kleine onderkomen. Ik stel me voor hoe het is hier te werken en er komt een zekere rust over me heen. Dit kan ik. Dit is een prima optie. De vraag is of het betaalbaar is.

Terwijl we teruglopen naar Tuur’s kantoor vertelt hij me wat ik hiervoor per maand moet betalen. Het is niet echt goedkoop, maar het is voor mij betaalbaar. Bovendien kan ik er per direct in en heb ik de komende maanden tijd om naar iets anders uit te kijken.

Tuur heeft me verzekerd dat ik hier kan blijven tot het kampeerseizoen weer van start gaat. De huisjes zullen rond de Paasdagen verhuurd worden en dan moet ik van de camping af zijn. Ik mag drie maanden in dit huisje blijven en daarna gaat hij kijken of ik eventueel in een stacaravan terecht kan, die in de verkoop staat. Dat geeft me genoeg tijd om een definitief onderkomen te zoeken. Dit keer zal ik daar dan ook ijveriger voor aan de slag moeten, want met Pasen is het echt over en uit en sta ik definitief op straat. Eigenlijk precies wat er nu aan de hand is, maar ik zal dat voor zijn...

Wanneer ik een half uur later in mijn auto stap, heb ik het contract ondertekend. Ik heb per direct een nieuw onderkomen. Er is me een last van de schouders genomen. Eindelijk.

HOOFDSTUK 3 ONTMOETING IN HET BOS

Ik heb woonruimte!

Het besef wil nog niet goed tot me doordringen wanneer ik de auto voor mijn huis parkeer. Het zal een van de laatste keren zijn dat ik dit doe. Hier, op deze plek, zal ik nog maar heel even wonen; dat herhaal ik keer op keer om het in te laten zinken. Dat ik hier zo snel mogelijk weg wil is een feit. Maar ik kan niet zomaar mijn spullen in de auto gooien en dan weggaan. Daar komt toch beleid aan te pas en daar moet ik over nadenken.

Wanneer ik een tijd later met een kopje espresso op mijn “doorgezeten” bank zit, komt de blijdschap over me heen. Dit hier, dat is straks verleden tijd. Waar ik naartoe ga is moderner, kwalitatief stukken beter onderhouden en bovendien gezelliger. Daar heb ik – zelfs als man – gemerkt. Dan pakt de drang om aan te pakken me ineens. Tuur heeft gezegd dat ik zelf moet zorgen voor beddengoed en handdoeken en keukenlinnen. Ik sta op en loop naar boven, waar ik de spullen in een kast heb opgeborgen. Met een kritische blik laat ik mijn ogen over de stapeltjes handdoeken en dekbedovertrekken gaan. Oude meuk. Dat moet vervangen worden. Allemaal. Ik ga een nieuwe start maken en daar hoort ook fatsoenlijk spul bij.

Met die gedachte kijk ik wat er nog meer in de kast ligt. Ik concludeer dat niets zelfs nog geschikt is om naar de Kringloop te brengen.

Het is tijd voor koffie en een belletje naar Bernice, die me ongetwijfeld kan vertellen wat ik écht nodig heb. Een Tiny House houdt automatisch in dat ik weinig ruimte heb voor spullen.

‘Waar wil je gaan shoppen?’ vraagt Bernice.

‘Geen idee. Suggesties? Maar in ieder geval niet online.’

‘Wil je dat ik met je mee ga? Of dring ik me nu op?’ lacht ze, want ze heeft vast gehoord hoe ik klink. Wat heb ik hier voor verstand van immers?

‘Wanneer kun je?’ vraag ik haar, daarmee haar vraag beantwoordend met een wedervraag.

Een uur later wacht ik haar op bij een restaurant waar we eerst samen iets gaan eten. Het is koopavond en we hebben beiden tijd, dus is het een kwestie van direct handelen en niet uitstellen, aldus Bernice.

‘Wanneer je alles bij elkaar hebt, neem ik dat mee en dan was ik het voor je uit, anders drogen je handdoeken en theedoeken niet.’

‘Oh?’ Ik kijk haar schaaftig aan, terwijl ik met mijn vork in mijn tosti prik.

Ze kijkt me aan en leest mijn gedachten. ‘Ik bied het toch zelf aan. Ik zie je denken, maar het is geen probleem. Ik was het en hang het aan de lijn. Dan is het meteen glad en hoef ik het niet te strijken.’ Ze lacht me uit wanneer ik probeer tegengas te geven.

‘Betaal het eten maar, dan staan we quitte,’ grinnikt ze en ik ben opgelucht.

Ze vraagt me over mijn dag en ik vertel. Over mijn trip naar de camping en mijn nieuwe onderkomen.

‘Leuk, gezellig dorp,’ vindt ze en ik haal mijn schouders op. Eerlijk gezegd heb ik geen idee. Ik mag dan wel in de buurt wonen, maar ik ken de omgeving nauwelijks.

‘Je gaat me niet vertellen dat je dat niet weet?’ Haar reactie spreekt boekdelen. Ze kijkt me vol ongeloof aan.

Ik beken tot mijn schaamte dat ik daar geen oog voor heb.

‘En voor wat betreft de camping: het was dit of niets. Dus of het nu hier in de buurt is of in weet ik waar: ik heb niet meer de speelruimte om nog iets te weigeren,’ beken ik. Morgen ga ik de omgeving bekijken. Niet dat het iets kan wijzigen aan het al opgezette plan van daar wonen, maar misschien is het inderdaad handig dat ik weet waar ik bijvoorbeeld een supermarkt kan vinden. Of waar ik mijn hoofd leeg kan maken door te wandelen. Goed, het is een camping, maar tussen de caravans lopen is niet wat ik in gedachten heb met tot rust komen tijdens een wandeling.